

MARTA CARNICERO HERNANZ

CONÍFERES

BARCELONA 2020



QUADERNS CREMA

Publicat per
QUADERNS CREMA
Muntaner, 462 - 08006 Barcelona
Tel. 934 144 906 - Fax. 934 636 956
correu@quadernscrema.com
www.quadernscrema.com

© 2020 by Marta Carnicero Hernanz
© d'aquesta edició, 2020 by Quaderns Crema, S. A.

Drets exclusius d'edició:
Quaderns Crema, S. A.

Aquesta obra ha rebut una subvenció
de la Institució de les Lletres Catalanes

Il·lustració de la coberta de Leonard Beard

ISBN: 978-84-7727-623-4
DIPÒSIT LEGAL: B. 12 235-2020

AIGUADEVIDRE *Gràfica*
QUADERNS CREMA *Composició*
ROMANYÀ-VALLS *Impressió i relligat*

PRIMERA EDICIÓ *setembre de 2020*

Sota les sancions establertes per les lleis,
queden rigorosament prohibides, sense l'autorització
per escrit dels titulars del copyright, la reproducció total o
parcial d'aquesta obra per qualsevol mitjà o procediment mecànic
o electrònic, actual o futur—inclouent-hi les fotocòpies i la difusió
a través d'Internet—, i la distribució d'exemplars d'aquesta
edició mitjançant lloguer o préstec públics.

A l'Oscar,
My first, my last.

A la Roser,
que l'hauria llegit.
A la Montse, que ens va deixar
el somriure.

A la Laia i l'Abril, sempre.

Llegia distret el color d'unes roses
en uns versos d'Ausoni, quan, de sobte,
emergien del record uns llavis,
els teus.

Visió fugaç d'un o dos segons, no més.
Em vaig descobrir fent per no perdre'ls.
Com qui rescata tombes d'un cementiri
d'un poble que s'ha de negar sota un pantà.

Era tan poc, o tant, que t'estimava.

MANUEL FORCANO, *Corint*

Tothom té un secret, un pacte que signa amb ell mateix. No és d'aquests secrets, que parlo, dels que es guarden per instint, per por o per lleialtat, dels que incomoden només quan te'n recordes però permeten anar tirant. Jo parlo dels altres, dels que et deixen l'ànima en carn viva encara que provis d'enterrar-los; dels que portes amb tu, a dins, al teu damunt. Res de visible, en aparença; res d'alarmant. Res que t'identifiqui entre la massa de cossos que transiten pels budells de la ciutat com si la resta, els centenars de cossos com el teu, igual d'anònims, formessin part del mobiliari. Si de cas, un cert desengany com un pes a les espatlles, un punt d'agror al caràcter que t'agermana amb tanta gent de vida solitària com la teva. Perquè és així, la vida, aquesta vida que intentaves esquivar: res de pobres idíl·lics al voltant d'un llac, veïns que et saben el nom o noies que et saluden més enllà de la finestra. És del món real, que parlo, d'una ferida invisible que has provat de negar però que no es tanca. I no pots dir-ne res: per això se'n diu secret i tu has triat que ho fos. Sempre hi és, com un company de cel·la que convé no destorbar.

No me'n pots dir res que jo no sàpiga; també

he viscut la història. En canvia l'escenari, sí: el poblet de cases baixes que has triat, el retorn a una vida que no lliga amb l'home que ets a fora, amb el que et trobaràs quan tornis. ¿Què faràs, Conillet, quan tot això s'acabi? ¿Tornar al piano com si res? ¿De veritat t'ho has pensat, que ho podràs fer?

No saps ni a què has vingut. T'ho explicaré, per això ets aquí, davant d'aquest mirall que ens posa a l'un davant de l'altre.

T'ho explicaré. Compartir un secret amb un mateix no és trencar el pacte.

PRIMERA PART

*Could a greater miracle take place than for us
to look through each other's eyes for an instant?*

HENRY DAVID THOREAU, *Walden*

Era el segon cop que ho feia, però encara no havia rebut res. Amb tot, el trajecte a New Ithaca resultava agradable a mitjans de setembre; amb les finestres abaixades n'hi havia prou per estar fresc i no calia engegar l'aire. La carretera dividia l'horitzó rogenc com una clenxa i el soroll dels grills arribava dels matolls a banda i banda de l'asfalt. Des que vivia a les Walden havia visitat la ciutat quatre o cinc cops, sempre per assumptes que no havia estat possible arreglar al poble. Al poble no n'hi havia, de bars amb connexió; ningú no hauria acceptat de ser vist en un local d'aquesta mena.

New Ithaca conservava dues bústies, que ell sabés: l'una als baixos de l'ajuntament, al costat mateix del jutjat de pau, i l'altra al centre comercial, a l'extrem nord de la ciutat. Quan va arribar-hi la gent feia cua al cinema i els llums ja eren encesos. Abans d'anar cap a la bústia, però, es va desviar cap a l'entrada del *drive-in*. En tenia prou de trepitjar la ciutat, bé que ho sabia, per tornar a deixar-se endur per tot allò que detestava, però a casa tindria mandra de cuinar i la gana li va semblar excusa suficient per a l'autoindulgència. Tampoc no és que hi anés gaire sovint, a la ciutat, i a més no recordava què hi quedava, a la nevera.

La dependenta portava una cua alta, una placa amb el nom i un braçalet prim dibuixat al canell. Li va semblar un detall vagament sexi, encara que no hauria sabut dir si l'interès emanava del canell o del tatuatge. Va demanar una cervesa i un vegetal amb pollastre i maionesa. Pensava fer la broma del sandvitx de pollastre que volia ser vegetarià

quan la veu de la noia el va fer retornar a la finestreta. ¿Ho volia tot XL, per noranta cèntims més? Era una oferta. Li va semblar excessiu, però va contestar Oitant com si acabés de rebre una proposta en ferm d'escapar-se plegats. Perfecte, va respondre ella sense alçar la vista, prement molts més botons dels que semblaven necessaris.

—Així seran set amb setanta. ¿El nom?

—¿Perdona?

—Per entregar-li la comanda a la sortida.

—És clar. Perdona. Joel. Joel Oria.

Va remenar la cartera sense deixar de mirar-se la noia mentre ella es concentrava a fer saltar l'esmalt d'una ungla despintada.

—Em sap greu—va dir, traient-ne un bitllet gran—. He passat pel caixer i...

—Cap problema.

Va aprofitar per llegir-li la placa. No hi feia res, que els hagués faltat una presentació formal; si els venia de gust ja es podien dir pel nom. A més, Traci li esqueia. Hi tenia un corpus sencer, al voltant de les noies que trien la i allà on tot-hom sap que hi ha d'anar una i grega, però aquella en concret—ja fos pel canell, o pel tatuatge, o per totes dues coses—s'havia enfilat directament al pòdium de les Tracies, de les que havia conegut i les que li quedaven per conèixer. Havia de tenir algun noi esperant-la a la sortida cada nit. Una Traci sempre té algú, amb esmalt o sense.

—El canvi, senyor—va dir ella allargant el braç.

Hauria volgut preguntar-li quants *senyors* coneixia ella que, com ell, programessin el despertador una hora abans per sortir a córrer; quants *senyors* de quaranta i pocs que arribessin a fer la volta al llac, tres dies per setmana, mentre el veïnat es regirava al llit provant d'ignorar les ganes de pixar que et desperten a l'alba. Un tro, no gaire lluny,

el va fer tombar per descobrir que el cel s'havia encapotat per l'est i brillava impossible a l'altra banda.

—Senyor...—La veu el va retornar a la finestreta.

El següent aspirant a menús colossals ja avançava, conquerint un espai que no era seu, i ell va arrencar sense mirar-se el canvi, amb la imatge dels dits fets una pena abocant-li les monedes al palmell.

Va sortir a tirar la carta amb el motor encara en marxa. Conduir més d'una hora per tirar una carta, tenint una bústia a tres minuts de casa, era una d'aquelles accions que només l'anonimat ajuda a viure com si fossin menys imbècils. La raó el feia dubtar a cada minut, però si havia arribat fins allà no era per tornar-se'n amb un sobre a la butxaca. Ningú no el coneixia, en aquell lloc: a la ciutat, s'atreviria a dir, ningú no coneixia ningú altre. Ningú no s'estranyaria, en l'improbabilíssim cas que hagués sabut qui era ell, de llegir el seu nom al sobre, a l'espai reservat per al destinatari, ni tampoc que a sota hi posés el nom del seu carrer. Ni un sol dels habitants de la ciutat l'hauria jutjat per deixar en blanc l'espai del remitent, ni per mirar a banda i banda abans de tirar el sobre com si estigués fent alguna cosa reprobable.

Mentre entrava al cotxe, gotes enormes, com cagarades d'un ocell de pas, enfosquien la vorera. Esclataven sor-des damunt del parabrisa quan apujava els vidres per tornar-se'n.

Al principi no se li havia acudit cap estratègia, i això que estava acostumat a veure nouvinguts. De tant en tant es presentaven a la Comunitat noves famílies, però sovint acabaven marxant perquè els costava d'adaptar-se. Les que hi arribaven amb adolescents tenien més punts per fracassar, i de vegades se n'anaven sense donar explicacions ni deixar adreça; les parelles amb canalla, en canvi, solien mostrar una convicció admirable i, si no es divorciaven pel camí—llavors un dels dos acabava marxant, o marxaven tots dos, sobretot si la causa del divorci havia estat algú de dintre—, acabaven convertint-se en pals de paller de la comunitat. També hi havia l'intel·lectual, o l'artista, que s'hi traslladava perquè el personatge que s'havia creat ho demanava a crits. Ell mateix havia anat a parar a aquella categoria quan s'hi va instal·lar, fins que els veïns van entendre que havien errat el pronòstic i el van acceptar com a membre de ple dret. També hi havia visitants de cap de setmana i estudiants que volien aïllar-se, però eren casos a part perquè no buscaven formar part d'una comunitat amb els valors d'abans: el que els atreïa de les Walden era el silenci i la desconnexió; el fet que, si no ets una presència que batega a les xarxes, existeix un món on qui batega ets tu.

Llavors havia arribat ella, un perfil nou que no admetia prediccions, i havien sorgit més preguntes que respostes. Per començar, de noies soles ningú no en recordava. L'economat era una font de conjectures, i algunes dones grans—encoratjades per la Marjo, que passava massa hores etiquetant conserves i ampolles de xampú—aprofi-

taven per inventar-li passats infeliços o abocar-hi frustracions mal digerides. L'Alina s'havia convertit en tema de conversa i, per l'interès que despertava—i les poques novetats que arribaven a comunitats semiaïllades com les Walden, que rebutjaven tota via de comunicació que no existís al segle xx, en el millor dels casos—, semblava que podria mantenir-se al rànquing de xafarderies, sense dificultats, fins que acabés l'estiu.

A en Joel, doncs, no li va costar imaginar-li una vida, a aquella nouvinguda. El fet que les cases del carrer haguessin estat construïdes en una única fase, amb una distribució similar, permetia d'establir paral·lelismes. Des dels finestrans tintats de l'escala podia veure-la a la cuina, i el menjador, que ocupava la part del darrere, tenia un finestral obert de banda a banda. El dormitori—i la cuina altre cop, però ara vista des de dalt, d'escorç—quedava cobert des de l'habitació de convidats, al primer pis, que era on ell tenia l'estudi. Des del porxo, on en Joel s'estirava a llegir als vespres mentre encara feia bo, dominava el pati de darrere, l'estenedor i la gandula.

El més curiós, perquè no hi havia pensat mai, va ser descobrir fins a quin punt podia canviar un espai sota la il·luminació adequada. A casa seva l'Alina hi havia posat plantes, un tapís, coixins per tot arreu i una vànova que convidava a mandrejar-hi; una taula massissa, a la cuina, encerclada de cadires diferents i, sobretot, una pila de llums indirectes de totes mides i colors que vessaven taques d'incandescència a les parets amb la calidesa de les bombetes d'altres temps. Ell no era home de plantes—en tenia prou amb el verd de les coníferes que poblaven els voltants—, però havia d'admetre que, a casa seva, els llums encastats del menjador il·luminaven la sala de forma homogènia, sense gràcia, amb aquell sofà massa tibant de cuir marró i

els coixins que semblaven molt menys flonjos que els coixins de l'Alina. No és que el seu fos un espai mancat de calidesa—les cases de fusta no ho són mai, li agradava pensar, quan el terra et festeja cruixint a cada passa com una mascota indolent que s'alegra de veure't—, però la de l'Alina es veia viscuda als quatre dies d'haver-s'hi traslladat. Era impossible que tot allò que s'explicava a ca la Marjo fos veritat: cada cop que mirava la casa hi descobria un nou detall, cada objecte era un senyal de vida plena. En comparació amb tots ells, els seus—els prestatges corbats pel pes dels llibres, la catifa blanca, impol·luta, on li agradava enfonsar els peus mentre llegia—semblaven un intent desesperat per omplir els vespres, una broma: un esforç per simular una vida com la d'aquella nouvinguda que, asseguda al piano, no necessitava res, ni ningú, per ser feliç.

L'Emma el devia haver clissat d'una hora lluny, però ell dissimulava. Darrere la casa els tres patis estaven alineats, amb el seu al mig i els de l'Emma i l'Alina a banda i banda, separats tots tres per una tanca mínima. L'Emma s'havia instal·lat amb els pares a les Walden quan encara era petita i filla única, i ara estava en aquella edat indefinida en què ets capaç d'assenyalar un club de carretera sense haver-ne vist mai cap però encara no tens del tot clar què passa a dintre.

Llegia al sol amb els peus a la cadira, com si tingués tota la vida al davant o perquè era ben conscient que l'hi tenia. Aquells dies—i d'això també en devia ser conscient—en Joel sortia a fora amb qualsevol excusa: tallar la gespa, llegir, recollir la roba estesa.

—No hi és. —Va haver de fer visera per mirar-se'l.

—¿Com dius?

—No gaire alta. Prima, pigada, com un nano que l'acaba de liar. De les que et fan venir ganes de tallar-te els cabells igual de curts sabent que et quedarien com el cul. ¿En sèrio no saps de què parlo? Perquè et passes el dia sortint a mirar.

—...

—Faríeu bona parella. En plan, un pèl jove per tu, però això ja és posar-hi pegues.

—Veig que avui tens poca feina.

—M'hi fixo i prou. Ma mare diu que per escriure has d'haver après a observar.

—No sabia que escrivissis.

—És que no ho faig. Encara. De moment miro què escriuen els altres.

—¿Què llegies?

—Bufff. Lectura obligatòria, aquest no ensenya res. En plan, no fa pensar... Només hi passen coses. I a sobre és previsible.

—Doncs de moment ja saps què no vols fer.

—¿Per què no me'n deixes tu algun? En tens la casa plena.

—¿Com ha de ser?

—Que m'agradi tant que em vinguin ganes de quedar-me'l.

—Mal negoci, però faré el que pugui.

—Aquí em tindràs, perdent el temps amb un mal llibre.

—Ets massa intel·ligent per això. Agafa la bici.

Va estar-se de donar un cop d'ull al pati de l'Alina abans de tornar-se'n. L'Emma va aixecar la vista del llibre una última vegada.

—Que sàpigues que ha trucat a la porta quan no hi eres.

—¿Qui?

—Ella. ¿Cal que tornem a començar?

No se'n podia queixar, i n'era conscient. Al marge de la noia dels cabells descolorits, que empenyia el carret com de camí a una altra galàxia amb una mata de Scotch-Brite entaforada dins la boina, la resta havien fet exactament el que tocava. Tant li era si havien seguit un mateix llibre d'estil, el codi ètic del gremi o la màxima No ets cap oenagé; oblida't de localitzar el destinatari: el cas és que deixaven el sobre a l'adreça que tocava encara que anés dirigit al veí. I si ho feien així és perquè així és com es feia. Ningú no emetia judicis, a les Walden, ni treia conclusions. En un món acostumat a la immediatesa de les dades el flux de cartes en paper quedava al marge de qualsevol interès corporatiu. Ningú no invertiria un segon a buscar patrons o estudiar hàbits, ni a registrar un grapat de dades analògiques intercanviades per una pila d'esnobs en un districte on no entraven els drons. En una societat on la privacitat es trepitjava sense embuts, els repartidors de les Walden encara garantien la teva intimitat, i una plaça al districte era un regal per a qualsevol carter que s'estimés la professió. Aquella gent tenia una missió, un propòsit; aquella gent era algú. I ell era feliç perquè l'Alina tenia dues cartes, al rebedor, o a la bústia, o allà on fos, dirigides a ell, i en algun moment hauria de passar a deixar-les-hi per casa.

I llavors, per fi, xerrarien.

I qui sap.

Triava sempre la mateixa cadena local, en part perquè a les Walden no arribaven gaire teles i en part perquè li feia companyia les estones que l'Alina desapareixia del seu camp visual. El que anomenava mentalment El Canal de les Sectes era, de fet, una cadena de les de fer negoci, on un grapat d'autoproclamats vidents llegien el tarot a canvi d'un import proporcional al temps estafat. El més increïble era que, malgrat que quasi tots els parroquians s'haguessin avingut a allargar la conversa—estaven sols, però sols *de veritat*, atrapats en una solitud desemparada i crònica—, sovint eren els tarotistes que tallaven la consulta quan es trobaven amb el tema esbravat. L'únic que tenia aquella gent era intuïció, i quan s'acabava, s'acabava.

Ell es dedicava a analitzar-ne el context, tal com els vidents jugaven a analitzar les insistències dels clients, les angoixes i els silencis, els tremolors lleugeríssims de la veu i aquell empassar-se les paraules de quan un sap que si no s'atura allà mateix es trencarà. El que més el fascinava era que el vident de torn solia oblidar-se de cuidar el seu personatge i, segons el dia que tingués, els clients acabaven rebent a més de pagar el beure. Així i tot, no els havia vist mai penjar fins que l'Il·luminat de torn els engegava, rendits a una mena de por reverencial o temorosos que, si no el tractaven com calia, el Visionari pogués descarregar-los la fúria al damunt en forma de malefici irreversible.

D'entre el nodrit grup de presentadors de la cadena n'hi havia algun, però, que li queia més bé. L'especialista a donar bones notícies era la Lorna, una pèl-roja a la cinquan-

tena amb ulls com pilotes de goma que unes ulleres de cul de got ampliaven fins al límit de l'estupidesa. Si hagués hagut de triar l'hauria assenyalada a ella, perquè tractava els clients com a fills i s'esforçava per ser amable. Aquest sistema li permetia allargar la trucada fins a tenir-ne una altra a punt, a l'estil dels que, davant la por de no gaudir de més companyia que la pròpia, eviten acabar una relació si no han trobat abans un recanvi que els fa el pes.

Al vespre va tornar a encendre la tele per tenir una coartada, com si la il·luminació canviant, amb els tons blavosos projectats sobre la seva cara i les parets, hagués de servir per convèncer l'Alina que no feia res d'estrany. Perquè no tenia res d'estrany, allò que feia, més enllà de sopar davant la tele sense veure-la per poder mirar-la a ella. Si mai havia sentit la necessitat de saber-ho tot d'algú—com a mínim, amb aquella insistència—no ho hauria pogut dir, però es tranquil·litzava dient-se que un malalt, un obsés, no s'hauria preguntat si allò que feia era *normal*. L'únic que volia era que ella s'hi fixés, i qualsevol detall que en pogués obtenir li semblava una informació privilegiada a la qual no es podia permetre renunciar. Algú que no hi fos tot, pensava, es deixaria arrossegar sense remei; ell només s'aprofitava d'aquell caràcter seu per conquerir-la, amb les cartes autoenviades i les estones de mirar-la, o admirar-la, que eren el més semblant que havia trobat a compartir-hi els vespres. De tant en tant l'assaltava el pensament que potser estava tan sol com aquell grup de feligresos. Llavors s'empassava un glop de vi com qui s'empassa una pastilla, feia per pensar en una altra cosa i intentava no mirar-se gaire el seu voltant.

Ella somreia com si ho portés a l'ADN. La veia somriure des de casa quan l'espiaava parlant per telèfon, recollint amb l'altra mà els plats del dinar, una jaqueta tirada al sofà, les botes oblidades pel parquet. Mai no seia, i això que a dies s'hi passava estona, xerrant i rient, amb el supletori a la mà. Allà a l'economat, al seu davant, en Joel estava convençut que també ho feia: el somriure es porta a la veu amb la mateixa llum que encén els ulls. Ho sabia encara que la tingués d'esquena, abocada al taulell, demanant a la Marjo un paquet de farina per fer magdalenes.

Ell duia aquell jersei fet un bunyol i l'Alina, d'això n'estava segur, l'havia hagut de veure quan havia fet sonar la campaneta. Es podria haver inventat alguna excusa per fugir, és clar, però llavors ella s'hauria tombat per segon cop. El que ell volia era passar inadvertit, fondre's amb l'olor de cartró vell de les caixes dels prestatges, entre pots de lleties i llaunes de tomàquet de mida familiar. No havia esperat trobar-se-la ni estava preparat per convertir-se en un paio enrotllat de conversa distesa. Es va quedar plantat davant la porta, treballant en una frase intel·ligent que pogués semblar casual. Havia començat mirant-li el cul, però ja no es veia capaç de fer-ho tot alhora: si l'Alina l'hagués caçat no hauria tingut nassos de tornar a mirar-la als ulls perquè els d'ella, d'això n'estava segur, li haurien girat la cara d'una hòstia consagrada. No podia arriscar-se a fer cap pas en fals, i començar una conversa a ca la Marjo era pitjor que penjar-la a les xarxes: equivalia a marcar aquell quadradet amb què acceptes les condicions d'ús de tal ser-

vei, i consentir tàcitament que la informació pogués arribar al veïnat abans i tot de tornar a posar-hi el peu.

Havia estat l'Emma, un cop més, i ell s'havia hagut de mossegar la llengua en sentir la maneta clavant-se-li a l'esquena. Aquella nena no obria les portes, les esbotzava amb tota la força de l'adolescència.

—Hostí, Joel. ¿T'he fet mal? Ho sento, en sèrio.

—No pateixis; tot bé. Trucaré a la feina per dir que estic malalt i em quedaré llegint a casa.

—Però si ja hi treballes, a casa. I llegint.

L'Alina s'acabava de tombar i ell no sabia on ficar-se, on mirar, què respondre. L'Emma se li va avançar.

—Alina, ¿oi? Veïnes. ¿Te'n recordes? Buscaves el Joel. El Joel Oria.

—Ostres, perdona. Fa poc que visc aquí i...

—¿Encara el busques?

—Aquest matí he rebut una altra carta. De fet la tinc aquí. ¿Que l'has de veure? ¿L'hi podries donar tu?

—Doncs si vols, o sigui, ho podràs fer tu mateixa.

I es va tombar per mirar-se el Joel, com volent dir.